

Bruksela, 25 maja 2022 r.
(OR. fr, en)

9520/22

SOC 314
EMPL 208
EDUC 193
ECOFIN 507

NOTA

Od:	Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w sprawie procesu ustalania celów krajowych na 2030 r. – <i>Prezentacja przewodniczących komitetów</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu opinię Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w sprawie procesu ustalania celów krajowych na 2030 r.

Komitet ds. Zatrudnienia Komitet Ochrony Socjalnej

Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu ds. Ochrony Socjalnej w sprawie procesu ustalania celów krajowych na 2030 r.

Wprowadzenie

1. 4 marca 2021 r. Komisja Europejska opublikowała komunikat w sprawie planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, w którym przedstawiła zarys konkretnych działań służących dalszemu wdrażaniu zasad filaru dzięki wspólnym wysiłkom państw członkowskich i UE zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami. W planie działania zaproponowano m.in., by do końca 2030 r. osiągnąć trzy główne cele UE dotyczące zatrudnienia, uczenia się dorosłych i zmniejszania ubóstwa: co najmniej 78% osób w wieku 20–64 lat powinno mieć zatrudnienie; co najmniej 60% wszystkich osób dorosłych (w wieku 25–64 lat) powinno co roku uczestniczyć w działaniach związanych z uczeniem się; liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym powinna zostać zmniejszona o co najmniej 15 mln (w porównaniu z 2019 r.). W planie działania wzywa się także państwa członkowskie do określenia własnych celów krajowych, aby sformułować krajowe strategie polityczne i tym samym przyczynić się do realizacji tego wspólnego przedsięwzięcia.
2. Główne cele UE z zadowoleniem powitali przywódcy UE w deklaracji z Porto przyjętej podczas Szczytu Społecznego w Porto 7–8 maja 2021 r. i Rada Europejska podczas posiedzenia 24–25 czerwca 2021 r. Cele te będą stanowić integralną część monitorowania postępów we wdrażaniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych w ramach koordynacji polityki w kontekście europejskiego semestru. W Zobowiązaniu społecznym z Porto z 7 maja 2021 r. przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodnicząca Komisji Europejskiej, premier sprawującej prezydencję w Radzie UE Portugalii oraz przywódcy partnerów społecznych UE i Platforma Społeczna wezwali państwa członkowskie do wyznaczenia ambitnych celów krajowych, które – przy należyтым uwzględnieniu pozycji wyjściowej każdego kraju – stanowią odpowiedni wkład w osiągnięcie celów europejskich.

3. Podczas czerwcowego posiedzenia Rady EPSCO w 2021 r. prezydencja portugalska podkreśliła znaczenie wyznaczenia celów krajowych spójnych z ogólnymi ramami UE oraz wspólną ambicją w zakresie osiągnięcia głównych celów UE do 2030 r. Podczas debaty Komisja zwróciła się do ministrów o wyznaczenie celów krajowych, które podlegać będą monitorowaniu w ramach europejskiego semestru, i zadeklarowała gotowość wsparcia państw członkowskich w tym procesie. Dyskusję tę kontynuowano 29 czerwca 2021 r. na forum Komitetu ds. Zatrudnienia (EMCO) oraz Komitetu Ochrony Socjalnej (SPC), gdzie omówione zostały zasady przewodnie. Komisja przedstawiła propozycję symulowanych wartości jako wytycznych w zakresie ustalania celów krajowych, które odzwierciedlałyby te zasady przewodnie, były spójne z unijnymi ambicjami i umacniały pozytywną konwergencję wśród państw członkowskich. Komisja podkreśliła także znaczenie konsultacji z partnerami społecznymi i innymi istotnymi podmiotami na szczeblu krajowym, aby zagwarantować wspólne zobowiązanie na rzecz tego ważnego zadania.
4. Od września 2021 r. do maja 2022 r. wszystkie państwa członkowskie zaangażowały się w ten proces i rozpoczęły prace nad swoimi celami krajowymi, podejmując zasadniczo konsultacje wewnętrzne z różnymi zainteresowanymi stronami. Propozycje celów państwa członkowskie omawiały również z Komisją podczas spotkań dwustronnych, by w ten sposób wymienić poglądy co do tego, w jakim stopniu są one realistyczne i ambitne, oraz by zająć się ewentualnymi problemami technicznymi. 8 marca i 4 maja 2022 r. Komisja przedstawiła komitetom EMCO i SPC aktualną sytuację i otrzymane propozycje celów krajowych, a także – zgodnie z art. 150 i 160 TFUE – zwróciła się do nich o przygotowanie opinii dla Rady, tak jak przewidziano to w programach prac tych komitetów na 2022 r.

Uwagi horyzontalne

5. Komitety doceniły wsparcie Komisji w procesie określania celów krajowych, w szczególności ścisłą współpracę ustanowioną podczas posiedzeń dwustronnych. Kilka państw członkowskich poinformowało, że te dyskusje pomogły im dopracować wstępne propozycje i w ten sposób określić cele w sposób realistyczny, a jednocześnie ambitny (w tym w niektórych przypadkach skorygować wartości w górę).

6. Komitety EMCO i SPC z zadowoleniem przyjęły procesy konsultacyjne, które podczas określania celów krajowych przeprowadziły na szczeblu krajowym państwa członkowskie. W szczególności kilku delegatów potwierdziło, że parlamenty krajowe, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe, władze lokalne i członkowie środowiska akademickiego zostali zaangażowani w proces i wnieśli cenne uwagi. W nielicznych przypadkach parlamenty krajowe głosowały nad propozycjami celów krajowych.
7. W tym kontekście zauważono, że choć właściwe zaangażowanie wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron na szczeblu krajowym pomogło wykształcić szerokie poczucie odpowiedzialności za dokonane na początku 2022 r. określenie celów krajowych, to proces ten był jednak czasochłonny ze względu na wysokie znaczenie polityczne.
8. Niektóre państwa członkowskie podkreśliły, że ich cele krajowe opracowano w kontekście społeczno-gospodarczym, w którym nie można jeszcze było uwzględnić potencjalnego wpływu rosyjskiej agresji wobec Ukrainy na zatrudnienie, uczenie się dorosłych oraz zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym w UE, oraz że należy wziąć to pod uwagę podczas monitorowania postępów.

Cel dotyczący zatrudnienia

9. Wszystkie państwa członkowskie przedstawiły krajowe cele dotyczące zatrudnienia na 2030 r. w oparciu o wskaźnik wykorzystany do wyznaczenia głównego celu UE na 2030 r. (wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku od 20 do 64 lat).
10. Poziom ambicji przedstawionych przez państwa członkowskie celów w zakresie zatrudnienia jest ogólnie bardzo wysoki: większość państw ustaliła cele na poziomie równym głównemu celowi UE, który zakłada osiągnięcie 78% do 2030 r. lub powyżej tego celu. Świadczy to, jak ważne jest wspieranie silnych i sprzyjających włączeniu rynków pracy na kolejną dekadę oraz angażowanie wszystkich zdolnych do pracy osób. Ponadto państwa członkowskie, w których początkowe wskaźniki zatrudnienia były na niskim poziomie, ze względu na swój punkt wyjścia wyznaczyły sobie bardziej ambitne cele, co ma znaczenie dla osiągnięcia pozytywnej konwergencji w ciągu następnych dziesięciu lat.

11. Zgodnie z planem działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych kilka państw członkowskich wyznaczyło także dodatkowe cele, by zmniejszyć lukę w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami, zwiększyć ofertę formalnej wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz zredukować liczbę młodzieży, która nie kształci się, nie pracuje ani się nie szkoli (młodzież NEET).

Cele dotyczące umiejętności

12. Wszystkie państwa członkowskie ustanowiły krajowe cele na 2030 r. dotyczące uczenia się dorosłych, opierając się na wskaźniku wykorzystywanym do opracowania głównego celu UE na 2030 r. (udział osób dorosłych w uczeniu się podczas ostatnich 12 miesięcy oprócz nadzorowanych szkoleń w miejscu pracy). Niektóre państwa członkowskie zwróciły uwagę na potencjalny problem braku danych dotyczących tego wskaźnika i argumentowały, że po udostępnieniu nowych danych w przyszłości mogą być konieczne zmiany w celach krajowych¹.
13. Wobec ambitnego poziomu głównego celu UE dotyczącego uczenia się dorosłych niektóre państwa członkowskie wybrały podejście ostrożnościowe w określaniu celów krajowych. Jednak większość państw ambitnie podeszła do zwiększenia wskaźnika uczenia się osób dorosłych. Dotyczyło to przede wszystkim wielu państw, które wykazywały niskie poziomy wyjściowe, dzięki czemu znacząco wsparto pozytywną konwergencję w Unii. Zaangażowanie państw członkowskich w realizację celu dotyczącego umiejętności odzwierciedla potrzebę zapewnienia pełnego udziału w naszych społeczeństwach i gospodarkach, także z uwzględnieniem transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz zmian demograficznych w najbliższym dziesięcioleciu.
14. Niektóre państwa członkowskie ustanowiły dodatkowe cele w uzupełnieniu celu dotyczącego umiejętności, zwłaszcza by zwiększyć umiejętności cyfrowe i ograniczyć wczesne kończenie nauki.

¹ Najnowsza tablica wskaźników społecznych zawierająca główne wskaźniki za 2016 r. jest [dostępna online](#) (na podstawie danych pobranych ze specjalnego badania edukacji dorosłych – z pominięciem nadzorowanych szkoleń w miejscu pracy). Nowe dane zostaną opublikowane w 2023 r., gdy w 2022 r. jako nowe źródło danych wprowadzi się unijne badanie aktywności ekonomicznej ludności.

Cel dotyczący ograniczania ubóstwa

15. Wszystkie państwa członkowskie przedstawiły cele krajowe w zakresie ograniczania ubóstwa do 2030 r. Prawie wszystkie państwa członkowskie sformułowały je przy wykorzystaniu wskaźnika, na którym opiera się główny cel UE na 2030 r. (liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – wskaźnik AROPE). Dwa państwa członkowskie wyznaczyły cele przy użyciu wskaźnika cząstkowego AROPE dotyczącego osób żyjących w gospodarstwach domowych o bardzo małej intensywności pracy, jedno z państw członkowskich określi cel w punktach procentowych, a nie w liczbie osób, natomiast kolejne z państw wciąż nie potwierdziło swojej propozycji. W odniesieniu do państw członkowskich, których końcowe cele nie określają, o ile zmniejszy się liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, nie można obliczyć *ex ante* wkładu w osiągnięcie głównego celu UE (wkład ten zostanie jednak uwzględniony *ex post*).
16. Propozycje celów krajowych dotyczących ograniczania ubóstwa ogólnie ukazują wysokie ambicje i można się spodziewać, że będą zbliżone do unijnego celu zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o przynajmniej 15 mln do 2030 r., choć na tym etapie nie można było jednak uwzględnić wszystkich propozycji. Ten przybliżony wynik wskazuje, że państwa członkowskie głęboko angażują się w ograniczanie zagrożenia ubóstwem w UE poprzez skuteczne działania. Ponadto państwa członkowskie, w których początkowe wskaźniki ubóstwa lub wykluczenia społecznego były wyższe, wyznaczyły sobie ambitne cele w stosunku do swojego punktu wyjścia, co jest istotne, by zapewnić pozytywną konwergencję w ciągu następnych dziesięciu lat.
17. Większość państw członkowskich wyznaczyła także cel dodatkowy – ograniczenie liczby dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w uznaniu wagi zajęcia się kwestią międzypokoleniowego dziedziczenia ubóstwa w poszczególnych kontekstach krajowych.

Podsumowanie

18. Krajowe cele na 2030 r. stanowią wkład państw członkowskich w realizację głównych celów UE zaproponowanych przez Komisję i przyjętych z zadowoleniem przez przywódców UE podczas Szczytu Społecznego w Porto oraz w czasie posiedzenia Rady Europejskiej w czerwcu 2021 r. Komitety wyrażają aprobatę, że wszystkie państwa członkowskie przedłożyły wstępne lub ostateczne propozycje celów krajowych.

19. Proces poprowadzono z myślą o określeniu ambitnych, lecz realistycznych celów, które pomogą ukierunkować postępy w dziedzinie zatrudnienia i dziedzinie społecznej oraz wzmocnić pozytywną konwergencję w UE, z należyтым uwzględnieniem poszczególnych sytuacji wyjściowych w państwach członkowskich. Komitety EMCO i SPC wyrażają zadowolenie, że ogół krajowych celów w zakresie zatrudnienia przekracza poziom założony w głównym celu UE oraz że suma celów w zakresie ograniczania ubóstwa zbliża się do celu głównego (i oczekuje się, że ostatecznie go przekroczy). Jednocześnie zaznaczają, że krajowe cele dotyczące uczenia się dorosłych są nieznacznie niższe od głównego celu UE w tym zakresie.

Komitety zwracają się do państw członkowskich, które jeszcze tego nie zrobiły, o jak najszybsze przedłożenie ostatecznych propozycji, w tym ewentualnie propozycji celów uzupełniających, tak aby móc monitorować cały zestaw celów krajowych od początku cyklu europejskiego semestru na lata 2022–23. Komitety EMCO i SPC zachęcają także Komisję, by uwzględniła krajowe cele wyznaczone przez państwa członkowskie i w ramach europejskiego semestru rozpoczęła proces monitorowania postępów w ich osiągnięciu m.in. za pośrednictwem wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu. Ważne będzie, by Komisja Europejska i państwa członkowskie nadal prowadziły regularny dialog, także podczas monitorowania postępów na drodze do osiągnięcia unijnych i krajowych celów.